Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

25 päivänä marraskuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Sosiaalipolitiikka – Direktiivi 2008/94/EY – 2 ja 3 artikla – Työntekijöiden suoja työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa – Käsitteet ”maksamatta olevat työntekijöiden saatavat” ja ”työnantajan maksukyvyttömyys” – Työtapaturma – Työntekijän kuolema – Korvaus aineettomasta vahingosta – Saatavan periminen työnantajalta – Mahdottomuus – Palkkaturvajärjestelmä

Asiassa C-799/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Okresný súd Košice I (Košice I:n piirioikeus, Slovakia) on esittänyt 5.8.2019 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 30.10.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

NI,

OJ ja

PK

vastaan

Sociálna poisťovňa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: kolmannen jaoston puheenjohtaja A. Prechal (esittelevä tuomari), joka hoitaa kahdeksannen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit F. Biltgen ja L. S. Rossi,

julkisasiamies: J. Richard de la Tour,

kirjaaja: Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– NI, OJ ja PK, edustajanaan P. Kerecman, advokát,

– Slovakian hallitus, asiamiehenään B. Ricziová,

– Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek, J. Pavliš ja J. Vláčil,

* Oikeudenkäyntikieli: slovakki.

– Irlanti, asiamiehinään M. Browne, G. Hodge ja T. Joyce, avustajanaan K. Binchy, BL,

– Euroopan komissio, asiamiehinään A. Tokár ja B.-R. Killmann,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee työntekijöiden suojasta työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa 22.10.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/94/EY (EUVL 2008, L 283, s. 36) 2 ja 3 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat yhtäältä työntekijä RL:n vaimo ja kaksi lasta NI, OJ sekä PK ja toisaalta Sociálna poisťovňa (sosiaalivakuutuslaitos, Slovakia) ja jossa on kyse siitä, että sosiaalivakuutuslaitos kieltäytyi maksamasta ensin mainituille henkilöille korvausta aineettomasta vahingosta, jota heille aiheutui kyseisen työntekijän kuoltua 16.10.2003 sattuneen työtapaturman johdosta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Direktiivin 2008/94 kolmannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Ottaen huomioon tasapainoisen taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen tarpeen yhteisössä, on tarpeen antaa säännöksiä työntekijöiden suojasta heidän työnantajansa maksukyvyttömyystilanteessa ja vähimmäissuojan varmistamisesta erityisesti heidän maksamatta olevin saataviensa suorituksen turvaamiseksi. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi perustettava palkkaturvajärjestelmä, joka turvaa asianomaisille työntekijöille maksun heidän maksamatta olevista saatavistaan.”

4 Saman direktiivin neljännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Asianomaisten työntekijöiden yhdenvertaisen suojan varmistamiseksi olisi maksukyvyttömyys määriteltävä jäsenvaltioiden lainsäädännön uudet suuntaukset huomioiden ja käsitteen piiriin olisi otettava myös muita maksukyvyttömyysmenettelyjä kuin likvidaatiomenettely. – –”

5 Puheena olevan direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä direktiiviä sovelletaan työntekijöiden työsopimuksista tai työsuhteista johtuviin saataviin työnantajalta, joka on 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla maksukyvytön.”

6 Direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä direktiiviä sovellettaessa työnantajaa pidetään maksukyvyttömänä, jos on pyydetty jonkin jäsenvaltion lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisen, työnantajan kaikkia velkoja koskevan sellaisen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista, jossa kyseinen työnantaja menettää osittain tai kokonaan määräysvallan omaisuuteensa ja jossa määrätään selvittäjä tai vastaavaa tehtävää suorittava henkilö, ja jos kyseisten säännösten nojalla toimivaltainen viranomainen on joko

a) päättänyt menettelyn aloittamisesta; tai

b) todennut, että työnantajan yritys tai liiketoiminta on kokonaan lopetettu ja että käytettävissä olevat varat eivät riitä perusteeksi menettelyn aloittamiselle.

2. Tällä direktiivillä ei ole vaikutusta siihen, miten kansallisessa lainsäädännössä määritellään käsitteet – – ’palkka’, – –

– –

4. Tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita laajentamasta työntekijöiden suojaa muihin maksukyvyttömyystapauksiin, kuten tilanteeseen, jossa maksut on tosiasiallisesti lopetettu pysyvästi, kun maksukyvyttömyys on vahvistettu muilla kuin 1 kohdassa tarkoitetuilla menettelyillä, joista säädetään kansallisessa lainsäädännössä.

– –”

7 Direktiivin 2008/94 II luvussa, jonka otsikko on ”Palkkaturvajärjestelmiä koskevat säännökset”, olevassa 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta palkkaturvajärjestelmät turvaavat, jollei 4 artiklasta muuta johdu, työsopimuksista tai työsuhteista, myös työsuhteen päättymisen yhteydessä maksettavasta erorahasta, jos tästä on säädetty kansallisessa lainsäädännössä, johtuvien maksamatta olevien työntekijöiden saatavien suorituksen.

Palkkaturvajärjestelmä turvaa maksamattomat palkkasaatavat tiettyä jäsenvaltioiden määrittämää päivää edeltävältä ja/tai tapauksen mukaan sen jälkeiseltä ajalta.”

8 Mainitun direktiivin V luvussa, jonka otsikko on ”Yleiset säännökset ja loppusäännökset”, olevan 11 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tällä direktiivillä ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta soveltaa tai antaa lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, jotka ovat työntekijöille edullisempia kuin tässä direktiivissä säädetään.”

Slovakian oikeus

Sosiaalivakuutuslaitoksesta annettu laki

9 Sosiaalivakuutuslaitoksesta annetun lain nro 274/1994 (zákon č. 274/1994 Z. z., o Sociálnej poisťovni), sellaisena kuin sitä sovellettiin 31.12.2003 saakka (jäljempänä laki nro 274/1994), 44a §:ssä säädettiin muun muassa työnantajan lakisääteisestä vastuuvakuutuksesta seuraavaa:

”1. Vastuuvakuutus tulee voimaan päivänä, jolloin ensimmäinen työntekijä otetaan palvelukseen, ja se jatkuu siihen asti, kunnes työnantajan viimeisen työntekijän palvelussuhde päättyy.

2. Työnantaja voi vaatia vakuutustapahtuman sattuessa, että sosiaalivakuutuslaitos maksaa sen puolesta toteen näytetyt korvaussaatavat henkilövahingossa, joka on johtunut vastuuvakuutuksen voimassaoloaikana sattuneesta työtapaturmasta.

3. ’Vakuutustapahtumalla’ tarkoitetaan työtapaturmasta tai ammattitaudista aiheutunutta henkilövahinkoa tai kuolemaa.

4. Jos toimivaltaista tuomioistuinta pyydetään lausumaan vahingonkorvauksesta, vakuutustapahtuman katsotaan tapahtuneen sinä päivänä, jona päätös, jolla sosiaalivakuutuslaitos on velvoitettu suorittamaan maksu, on tullut lopulliseksi.”

10 Puheena olevan lain 44b §:n 1 ja 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. [Sosiaalivakuutuslaitos] maksaa 44a §:n 2 momentissa vahvistetun korvauksen Slovakian kruunuissa työntekijälle, jolle on aiheutunut henkilövahinkoa työtapaturman tai ammattitaudin vuoksi.

2. Jos työnantaja on maksanut 1 momentissa tarkoitetulle työntekijälle 44a §:n 2 momentissa tarkoitetun korvauksen vahingosta tai osasta siitä, työnantajalla on oikeus siihen, että [sosiaalivakuutuslaitos] hyvittää sille korvauksen, jonka se oli joutunut maksamaan kyseiselle työntekijälle.”

Työlaki

– Työnantajan maksukyvyttömyyttä koskevat säännökset

11 Työlain nro 311/2001 (zákon č. 311/2001 Z. z., zákonník práce), sellaisena kuin sitä sovellettiin 31.12.2003 saakka (jäljempänä työlaki), 21 §:n sanamuoto oli seuraava:

”1. Työnantajan katsotaan olevan maksukyvytön, kun kyse on työntekijöiden työsuhteeseen perustuvien saatavien maksamisesta maksukyvyttömyystilanteessa, jos konkurssihakemuksen jättämisen jälkeen

a) tuomioistuin on asettanut työnantajan konkurssiin tai

b) tuomioistuin on hylännyt konkurssihakemuksen omaisuuden riittämättömyyden vuoksi.

2. Työnantajan maksukyvyttömyys alkaa päivänä, jona tuomioistuin antaa ratkaisun konkurssiin asettamisesta tai konkurssihakemuksen hylkäämisestä varojen riittämättömyyden vuoksi.”

12 Työlain 22 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Jos työnantaja tulee 21 §:ssä tarkoitetulla tavalla maksukyvyttömäksi eikä kykene maksamaan työntekijöiden työsuhteeseen perustuvia saatavia, palkkaturvalaitos maksaa nämä saatavat sovellettavan erityislainsäädännön mukaisesti.

2. Työntekijöiden työsuhteeseen perustuvat saatavat, jotka palkkaturvalaitos maksaa, ovat seuraavat:

a) palkka ja päivystysjaksoilta maksettava korvaus

b) vapaapäiviltä ja perusteltujen poissaolojen ajalta maksettava korvaus

c) palkka, joka on maksettava palkallisista lomapäivistä, jotka ovat kertyneet sen kalenterivuoden kuluessa, jonka aikana työnantaja tuli maksukyvyttömäksi, ja edellisenä kalenterivuonna.

d) työsuhteen päättyessä työntekijälle maksettava eroraha

e) työsuhteen välittömän päättymisen johdosta maksettava korvaus (69 §)

f) työsuhteen perusteettoman päättymisen johdosta maksettava korvaus (79 §)

g) työntekijälle tehtäviensä hoitamisesta aiheutuneet matka-, muutto- ja muut kulut;

h) työtapaturman tai ammattitaudin johdosta maksettava vahingonkorvaus;

i) oikeudenkäyntikulut, mukaan luettuna oikeudellisesta edustamisesta aiheutuneet kulut, jotka ovat syntyneet työntekijällä työsuhteen perusteella olevien saatavien vaatimisesta tuomioistuimessa työnantajan purkamisen vuoksi.”

– *Työnantajan siviilioikeudellista vastuuta koskevat säännökset*

13 Kyseisen lain 195 §:ssä säädettiin seuraavaa:

”1. Jos työntekijä työtehtäviään suorittaessaan tai niiden välittömässä yhteydessä kärsii henkilövahinkoja tai kuolee tapaturman (työtapaturma) johdosta, työnantaja, jolla työntekijä työskentelee työtapaturman aikana, on vastuussa näistä vahingoista tai kuolemasta.

– –

6. Työnantaja on vastuussa, vaikka se olisi noudattanut erityisistä säännöksistä ja muista työturvallisuuden ja työterveyden suojelemista koskevista säännöksistä johtuvia velvoitteita – –. ”

14 Saman lain 204 §:n 1 momentissa säädettiin niiden korvausten laajuudesta, jotka työnantajan ankaran vastuun perusteella on myönnettävä työtapaturmasta johtuvan kuoleman vuoksi, seuraavaa:

”Jos työntekijä kuolee työtapaturman tai ammattitaudin vuoksi, työnantajan vastuun rajoissa myönnetään

a) korvaus, joka vastaa tosiasiallisesti aiheutuneita perusteltuja sairauskuluja:

b) korvaus, joka vastaa hautajaisista aiheutuvia kohtuullisia kuluja;

c) korvaus, joka vastaa jälkeenjääneiden elatuskuluja;

d) jälkeenjääneille maksettava kiinteämääräinen korvaus;

e) korvaus aineellisesta vahingosta; myös 192 §:n 3 momentin säännöksiä sovelletaan.”

15 Työlain 210 §:ssä säädettiin seuraavaa:

”1. Työnantaja, jonka palveluksessa on vähintään yksi työntekijä, on vakuutettu työtapaturmasta tai ammattitaudista johtuviin vahinkoihin perustuvan vastuunsa osalta.

2. Sosiaaliturvalaitos myöntää työnantajan siviilioikeudellista vastuuta koskevan vakuutuksen sovellettavan erityissäännöstön mukaisesti.”

Sosiaalivakuutuslaki

16 Sosiaalivakuutuksesta annetun lain nro 461/2003 (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov), sellaisena kuin se on muutettuna (jäljempänä laki nro 461/2003), tarkoituksena oli panna täytäntöön velvoitteet, jotka johtuivat työntekijöiden suojasta työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa 20.10.1980 annetusta neuvoston direktiivistä 80/987/ETY (EYVL 1980, L 283, s. 23), joka on kumottu ja korvattu direktiivillä 2008/94, järjestelmällä, joka perustuu työnantajalla olevaan pakolliseen toissijaiseen turvaan maksukyvyttömyystilanteessa.

17 Mainitun lain 2 §:n d kohdan mukaan toissijainen turva on 1.1.2004 alkaen sosiaalivakuutus, joka kattaa työnantajan maksukyvyttömyystilanteet ja jonka tarkoituksena on kattaa työntekijöiden saatavat maksamalla suorituksia tämän turvan perusteella.

18 Mainitun lain 12 §:ssä määritetään ajankohta, josta lähtien työnantajaa pidetään maksukyvyttömänä toissijaisen turvan kannalta.

Sen 31.7.2006 saakka voimassaolleessa versiossa säädettiin seuraavaa:

”1. Työnantaja on maksukyvytön, jos

a) tuomioistuin on asettanut sen konkurssiin tai

b) tuomioistuin on hylännyt konkurssihakemuksen omaisuuden riittämättömyyden vuoksi.

2. Työnantajan maksukyvyttömyyden alkamispäivä on päivä, jona tuomioistuin antaa ratkaisun konkurssiin asettamisesta, tai päivä, jona tuomioistuin antaa ratkaisun, jolla se hylkää konkurssihakemuksen omaisuuden riittämättömyyden vuoksi.”

Tässä säännöksessä, sellaisena kuin se on voimassa 1.1.2012 alkaen, säädetään seuraavaa:

”1. Tätä lakia sovellettaessa työnantaja on maksukyvytön, jos konkurssihakemus on jätetty.

2. Työnantajan maksukyvyttömyys alkaa päivänä, jona konkurssihakemus esitetään toimivaltaiselle tuomioistuimelle.

3. Jos tuomioistuin aloittaa viran puolesta maksukyvyttömyysmenettelyn erityissäännöstön nojalla, päivää, jona tuomioistuin antaa ratkaisun maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisesta, pidetään päivänä, jona työnantajan maksukyvyttömyys alkaa.”

Konkurssilaki

19 Konkurssista ja yrityssaneerauksesta sekä tiettyjen lakien muuttamisesta annetun lain nro 7/2005 (zákon č. 7/2005 Z. z., o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene niektorých zákonov; jäljempänä konkurssilaki) 3 §:n 2 momentin mukaan luonnollista henkilöä pidetään maksukyvyttömänä, jos hän ei pysty suorittamaan yhtäkään maksuvelvollisuuksistaan 180 vuorokauden kuluessa eräpäivästä. Jos erääntynyttä rahamääräistä saatavaa ei voida periä velalliselta pakkotäytäntöönpanossa, velallista pidetään maksukyvyttömänä.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

20 RL, joka oli NI:n puoliso sekä OJ:n ja PK:n isä, kuoli hänen työnantajansa vastuun piiriin kuuluneen työtapaturman johdosta.

21 Pääasian kantajat NI, OJ ja PK nostivat Okresný súd Košice II –nimiseen tuomioistuimeen (Košice II:n piirioikeus, Slovakia) 21.4.2004 jättämällään kannekirjelmällä työnantajaa vastaan vahingonkorvauskanteen, jossa vaadittiin korvausta aineettomasta ja aineellisesta vahingosta, jota he katsoivat kärsineensä RL:n kuoleman johdosta.

22 Kyseinen tuomioistuin myönsi heille kahden erillisen menettelyn päätteeksi korvauksen aineettomasta ja aineellisesta vahingosta vuosina 2012 ja 2016. Ensimmäinen ratkaisu pysytettiin muutoksenhaussa vuonna 2013.

23 Sosiaalivakuutuslaitos maksoi vuonna 2016 myönnetyn, aineelliseen vahinkoon perustuvan vahingonkorvauksen kokonaisuudessaan kyseisen työnantajan lukuun työnantajan sen lakisääteisen vakuutuksen puitteissa, joka kattaa viimeksi mainitun vastuun työtapaturmista aiheutuneista vahingoista.

24 Sosiaalivakuutuslaitos kieltäytyi kuitenkin maksamasta aineettomaan vahinkoon perustuvan vahingonkorvauksen mukaista määrää sillä perusteella, että työtapaturmien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ei sisältynyt korvausta tästä vahingosta.

25 Pakkotäytäntöönpanomenettely, jonka ulosottoviranomainen suoritti työnantajaa vastaan kyseisen korvauksen saamiseksi epäonnistui, koska kyseinen työnantaja oli maksukyvytön. Kantajien eduksi ei tehty mitään, edes osittaista maksusuoritusta kyseisestä korvauksesta.

26 Kantajat nostivat tämän jälkeen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa Okresný súd Košice I:ssä (Košice I:n piirioikeus, Slovakia) sosiaalivakuutuslaitosta vastaan kanteen, jossa ne vaativat mainitun korvauksen maksamista.

27 Kyseisellä tuomioistuimella on epävarmuutta siitä, miten direktiivissä 2008/94 tarkoitettua maksukyvyttömyyden käsitettä on tulkittava, samoin kuin vahingon käsitteen suppeasta tulkinnasta, jota sosiaalivakuutuslaitos puolustaa vastustaakseen kyseistä maksua.

28 Mainittu tuomioistuin tukeutuu lähtökohtaan, jonka mukaan työtapaturman aiheuttamia vahinkoja koskeva työnantajan pakollinen vakuutus on toimenpide työntekijöiden suojelemiseksi työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa, ja pohtii tässä yhteydessä, voiko direktiivin 2008/94 3 artiklassa tarkoitettu ”maksamatta oleva työntekijän saatava” sisältää jälkeenjääneille lähiomaisille aineettomasta vahingosta maksettavan korvauksen. Tämän vakuutuksen ansiosta oikeudenomistajat voivat saada suoraan korvauksen työtapaturmasta aiheutuneesta vahingosta ”palkkaturvajärjestelmästä” eli tässä tapauksessa sosiaalivakuutuslaitokselta vakuutetun työnantajan sijaan.

29 Työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa työntekijällä on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan työlain 204 §:n 1 momentin, luettuna yhdessä lain nro 274/1994 44a §:n 2 momentin kanssa, nojalla oikeus siihen, että työnantajan sijaan kyseinen laitos maksaa korvauksen työtapaturmasta aiheutuneista ”henkilövahingoista”. Jos työntekijä kuolee tällaisen tapaturman seurauksena, näillä säännöksillä taataan ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan myös jälkeenjääneille välitön oikeus saada korvaus heille tästä tapaturmasta aiheutuneesta vahingosta.

30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii täten, koskeeko – kun otetaan huomioon lain nro 274/1994 44a §:n 2 momentissa tarkoitettu vahingon käsite – sosiaalivakuutuslaitoksella oleva velvoite turvata työtapaturmasta aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen myös jälkeenjääneille aiheutuneen aineettoman vahingon korvaamista.

31 Koska direktiivin 2008/94 yhteydessä työnantajan maksukyvyttömyys on edellytys työsopimuksista johtuvien maksamattomien saatavien suojaamiselle, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii lisäksi tämän käsitteen ulottuvuutta.

32 Sen mukaan direktiivin 2008/94 2 artikla, luettuna yhdessä sen neljännen perustelukappaleen kanssa, puoltaa käsitteen ”maksukyvyttömyys” laajaa tulkintaa kyseessä olevan saatavan oikeudenmukaiseksi suojaamiseksi. Näin ollen se pohtii, voiko pääasiassa kyseessä olevan kaltainen tilanne kuulua tämän direktiivin soveltamisalaan. Se huomauttaa tältä osin, että vaikka pääasian työnantajaa vastaan ei ole muodollisesti aloitettu mitään konkurssimenettelyä, Slovakian oikeudessa säädetään, että jos saatavaa ei voida periä täytäntöönpanomenettelyssä, luonnollista henkilöä pidetään maksukyvyttömänä.

33 Tässä tilanteessa Okresný súd Košice I on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko direktiivin 2008/94 3 artiklaa tulkittava siten, että käsite ’työsopimuksista – – johtuvat maksamatta olevat työntekijöiden saatavat’ kattaa myös sellaisen aineettoman vahingon, jota on aiheutunut työtapaturmasta johtuneesta työntekijän kuolemasta?

2) Onko direktiivin 2008/94 2 artiklaa tulkittava siten, että maksukyvyttömänä on pidettävä myös sellaista työnantajaa, jota vastaan on haettu täytäntöönpanomenettelyn aloittamista tuomioistuimen ratkaisulla vahvistetun korvauksen saamiseksi aineettomasta vahingosta, joka johtuu työntekijän työtapaturmasta aiheutuneesta kuolemasta, vaikka saatava on todettu perimiskelvottomaksi täytäntöönpanomenettelyssä, koska työnantaja on varaton?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ajallinen toimivalta

34 Slovakian hallitus kiistää unionin tuomioistuimen ajallisen toimivallan ja väittää, että oikeuskäytäntöä, johon ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tukeutuu, ja erityisesti 14.6.2007 annettua tuomiota Telefónica O2 Czech Republic (C-64/06, EU:C:2007:348), jonka mukaan unionin tuomioistuin on toimivaltainen, vaikka tosiseikat ovat alkaneet ennen kyseisen jäsenvaltion liittymistä Euroopan unioniin, koska ne ovat jatkuneet tämän liittymisen jälkeisenä aikana ja koska luonteeltaan vahvistava tuomioistuinratkaisu on annettu tämän liittymisen jälkeen, ei voida soveltaa nyt käsiteltävään asiaan.

35 Slovakian hallituksen mukaan yhtäältä oikeus saada korvausta pääasian kantajille aiheutuneesta aineettomasta vahingosta on syntynyt 16.10.2003, jolloin kyseinen työtapaturma sattui, eli ennen Slovakian tasavallan liittymistä unioniin 1.5.2004. Toisaalta vuosina 2012 ja 2013 annetut tuomiot korvauksen myöntämisestä ovat nyt käsiteltävässä asiassa toteavia eivätkä vahvistavia. Näillä päätöksillä ei siis luoda uutta oikeudellista suhdetta vaan annetaan ainoastaan oikeussuojaa jo ennen liittymistä olemassa olleelle oikeudelle.

36 Lisäksi Slovakian hallitus väittää, että vaikka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tukeutuu lain nro 274/1994 44a §:n 4 momenttiin todetakseen, että vakuutustapahtuman katsotaan tapahtuneen lopullisen ratkaisun antopäivänä, eli vuonna 2013, oikeus aineettoman vahingon korvaamiseen ja tähän oikeuteen perustuva saatava, johon pääasiassa vedotaan, eivät kumpikaan kuulu työtapaturmasta aiheutuneiden vahinkojen vastuuvakuutusta koskevan säännöstön, johon edellä mainittu säännös kuuluu, soveltamisalaan. Nämä oikeudet kuuluvat sitä vastoin siviililain soveltamisalaan. Vaikka näin ei olisi, työtapaturmavakuutukseen perustuvaa saatavaa olisi joka tapauksessa arvioitava sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla ennen Slovakian tasavallan liittymistä unioniin voimassa olleen lainsäädännön perusteella. Tämä oikeudellinen järjestelmä on edelleen voimassa.

37 Tältä osin on todettava, että riippumatta aineettoman vahingon korvaamista koskevien tuomioistuinratkaisujen luonteesta tai siitä, sovelletaanko jompaakumpaa edellä mainituista kansallisista säännöstöistä, ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että pääasia perustuu yhtäältä siihen, että sosiaalivakuutuslaitos on kieltäytynyt maksamasta kyseisillä tuomioistuinratkaisuilla jo myönnettyä korvausta, ja toisaalta kuolleen työntekijän työnantajan tosiasiallisen maksukyvyttömyyden toteamiseen.

38 Nämä pääasian perustana olevat tosiseikat ovat tapahtuneet sen jälkeen, kun Tšekin tasavalta liittyi Euroopan unioniin.

39 Koska kansallinen tuomioistuin pyytää unionin tuomioistuimelta tulkintaa pääasiaan sovellettavasta unionin oikeudesta, unionin tuomioistuin ratkaisee asian ilman, että sen tarvitsee periaatteessa tutkia niitä olosuhteita, joissa kansalliset tuomioistuimet ovat päättäneet esittää sille ennakkoratkaisukysymyksiä ja joissa ne aikovat soveltaa unionin oikeuden säännöstä, josta ne ovat pyytäneet ennakkoratkaisua (tuomio 22.12.2010, Bezpečnostní softwarová asociace, C-393/09, EU:C:2010:816, 25 kohta).

40 Toisin on ainoastaan tapauksissa, joissa joko unionin tuomioistuimen tulkittavaksi saatettu unionin oikeuden säännös ei olisi sovellettavissa pääasian tosiseikkoihin, jotka ovat tapahtuneet ennen kuin uusi jäsenvaltio on liittynyt unioniin, tai olisi selvää, ettei mainittua säännöstä voitaisi soveltaa (tuomio 22.12.2010, Bezpečnostní softwarová asociace, C-393/09, EU:C:2010:816, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

41 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa tilanne ei ole tällainen. Näin ollen unionin tuomioistuin on – toisin kuin Slovakian hallitus väittää – toimivaltainen tulkitsemaan direktiivin 2008/94 säännöksiä, joihin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on vedonnut. Sen esittämiin kysymyksiin on siten vastattava.

Tutkittavaksi ottaminen

42 Slovakian hallitus esittää oikeudenkäyntiväitteen ensimmäisen kysymyksen osalta. Kyseisen jäsenvaltion esittämät epäilyt koskevat lähinnä kyseisen pyynnön taustalla olevan kansallisen oikeudellisen rakenteen virheellistä esittämistä sekä sitä, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole noudattanut työjärjestyksen 94 artiklassa asetettuja vaatimuksia erityisesti siltä osin kuin se ei esitä ennakkoratkaisupyynnössä kokonaisuudessaan riidanalaisen saatavan luonnetta ja sovellettavaa kansallista oikeutta eikä osoita unionin oikeuden tulkinnan ja pääasian välistä yhteyttä.

43 Tästä on huomautettava ensimmäiseksi, että SEUT 267 artiklassa käyttöön otetussa unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisessä yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos siis esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeuden tulkintaa, unionin tuomioistuimella on lähtökohtaisesti velvollisuus vastata niihin (tuomio 5.3.2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, 47 kohta).

44 Tästä seuraa, että vaikka Slovakian hallituksen huomautukset siitä, että ennakkoratkaisukysymysten taustalla oleva kansallinen oikeudellinen kehys on esitetty virheellisesti, pitäisivät paikkansa, olettamana on, että kysymysten, jotka kansallinen tuomioistuin on esittänyt unionin oikeuden tulkinnasta sen säännöstön ja niiden tosiseikkojen perusteella, joiden määrittämisestä se vastaa ja joiden paikkansapitävyyden selvittäminen ei ole unionin tuomioistuimen tehtävä, on merkitystä asian kannalta (tuomio 3.7.2019, UniCredit Leasing, C-242/18, EU:C:2019:558, 46 kohta).

45 Lisäksi unionin tuomioistuin on toistuvasti todennut, ettei sen asiana ole ennakkoratkaisuasian yhteydessä ottaa kantaa kansallisten säännösten tulkintaan eikä ratkaista, onko kansallisen tuomioistuimen niistä esittämä tulkinta oikea, koska tällainen tulkinta kuuluu kansallisten tuomioistuinten yksinomaiseen toimivaltaan (tuomio 3.7.2019, UniCredit Leasing, C-242/18, EU:C:2019:558, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

46 Toiseksi työjärjestyksen 94 artiklan väitetystä rikkomisesta on todettava, että nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisupyyntö täyttää kyseisessä artiklassa määrätyt edellytykset. Tässä pyynnössä esitetään tarvittavat tiedot pääasian kannalta merkityksellisistä tosiseikoista ja sen kohteesta eli korvauksen maksamisesta aineettomasta vahingosta, jota on aiheutunut työtapaturman jälkeisestä työntekijän kuolemasta. Pyynnössä mainitaan myös niiden kansallisen oikeuden eli työlain, lain nro 274/1994 ja konkurssilain säännösten sisältö, joita ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan voidaan

soveltaa pääasiassa. Lopuksi on todettava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin esittää yhtäältä syyt, joiden vuoksi se on ryhtynyt tarkastelemaan kysymystä direktiivin 2008/94 tulkinnasta, ja toisaalta yhteyden, jonka se on todennut kyseisen direktiivin ja kansallisen lainsäädännön, jota se katsoo voitavan soveltaa pääasiaan, välillä.

47 Tästä seuraa, että ennakkoratkaisupyyntö, mukaan lukien ensimmäinen kysymys, on otettava tutkittavaksi.

Asiakysymys

48 Koska suoja, jota direktiivillä 2008/94 pyritään tarjoamaan, edellyttää kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun työnantajan maksukyvyttömyyden toteamista (ks. vastaavasti tuomio 18.4.2013, Mustafa, C-247/12, EU:C:2013:256, 30 kohta), on ensiksi käsiteltävä toinen kysymys.

Toinen kysymys

49 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii toisella kysymyksellään selvittämään, onko direktiivin 2008/94 2 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että työnantajan voidaan katsoa olevan ”maksukyvytön”, jos sitä vastaan on haettu täytäntöönpanomenettelyn aloittamista tuomioistuimen ratkaisulla vahvistetun korvauksen saamiseksi, mutta saatava on todettu perimiskelvottomaksi täytäntöönpanomenettelyssä kyseisen työnantajan tosiasiallisen maksukyvyttömyyden johdosta.

50 Kuten unionin tuomioistuin on jo täsmentänyt 18.4.2013 antamassaan tuomiossa Mustafa (C-247/12, EU:C:2013:256, 31 ja 32 kohta), direktiivin 2008/94 2 artiklan 1 kohdan sanamuodosta itsestään seuraa, että kahden edellytyksen on täytyttävä, jotta työnantajan voidaan katsoa olevan maksukyvytön. Yhtäältä edellytetään, että työnantajan kaikkia velkoja koskevan maksukyvyttömyys menettelyn aloittamista on haettu, ja toisaalta, että päätös tällaisen menettelyn aloittamisesta tai, jos varat eivät riitä perusteeksi tällaisen menettelyn aloittamiselle, päätös yrityksen sulkemisesta lopullisesti on pitänyt tehdä.

51 Näistä edellytyksistä ensimmäisen osalta on todettava, että hakemus täytäntöönpanomenettelyn aloittamiseksi työnantajaa vastaan tuomioistuimessa vahvistetun korvauksen saamiseksi tai itse tällaisen menettelyn aloittaminen eivät kumpikaan täytä vaatimusta siitä, että tämän työnantajan kaikkia velkoja koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista on haettu.

52 Täytäntöönpanomenettely, jolla pyritään pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen velkojan oikeuden tunnustavan tuomioistuinratkaisun pakkotäytäntöönpanoon, eroaa nimittäin monilta osin direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta kaikkia velkoja koskevasta menettelystä siltä osin kuin kyse on yhtäältä sen kohteesta, koska sillä ei pyritä velkojien yhteiseen tyydyttämiseen (ks. vastaavasti tuomio 10.7.1997, Bonifaci ym. ja Berto ym., C-94/95 ja C-95/95, EU:C:1997:348, 34 kohta ja tuomio 25.2.2016, Stroumpoulis ym., C-292/14, EU:C:2016:116, 34 kohta), ja toisaalta kyseessä olevalle velalliselle aiheutuvista seurauksista, koska sen seurauksena velallinen ei menetä osittain tai kokonaan määräysvaltaa omaisuuteensa eikä siinä määrätä selvittäjää tai vastaavaa tehtävää suorittavaa henkilöä.

53 Näin ollen on niin, että koska direktiivin 2008/94 2 artiklan 1 kohdan sanamuodosta ilmenee, että tämän tuomion 50 kohdassa mainittujen kahden edellytyksen on täytyttävä samanaikaisesti, se seikka, että kun työnantajan kaikkia velkoja koskevaa maksukyvyttömyysmenettelyä ei ole aloitettu ja, saatava on todettu perimiskelvottomaksi kyseisen työnantajan tosiasiallisen maksukyvyttömyyden johdosta, ei voi itsessään riittää oikeuttamaan mainitun direktiivin soveltamista kyseisen säännöksen perusteella.

54 On kuitenkin todettava, että direktiivin 2008/94 2 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus antaa unionin oikeuden nojalla lainsäädäntöä laajentaakseen mainitussa direktiivissä säädettyä työntekijöiden suojaa muihin maksukyvyttömyystapauksiin (ks. vastaavasti tuomio 10.7.2014, Julián Hernández ym., C-198/13, EU:C:2014:2055, 44 kohta), kuten tilanteeseen, jossa maksut on tosiasiallisesti lopetettu pysyvästi, kun maksukyvyttömyys on vahvistettu muilla kuin mainitun 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla menettelyillä, joista säädetään kansallisessa lainsäädännössä.

55 Näin ollen ei ole poissuljettua, että pääasiassa todetun kaltainen tosiasiallinen maksukyvyttömyystilanne, johon ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa konkurssilain perusteella, voi kuulua direktiivin 2 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin tapauksiin.

56 Slovakian hallitus huomauttaa, että on olemassa kansallinen erityissäännöstö, eli laki nro 461/2003, jossa määritetään itsenäisesti direktiivissä 2008/94 tarkoitettu maksukyvyttömyys työntekijöiden suojaamiseksi. Tässä laissa, jolla pyritään nimenomaisesti täytäntöönpanemaan mainittu direktiivi, liitetään näytön esittäminen edellytyksestä, joka koskee työnantajan maksukyvyttömyyttä, sosiaalivakuutuksen kattamien työnantajan maksukyvyttömyystapausten suhteen ainoastaan lain 12 §:ssä säädettyyn erityiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn.

57 Slovakian hallituksen mukaan kyseistä lakia sovelletaan kaikissa niissä tapauksissa, joissa maksukyvyttömyys on alkanut 1.1.2004 jälkeen, ja tätä lakia on pidettävä erityislakina suhteessa konkurssilakiin, johon ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on vedonnut. Ainoastaan lailla nro 461/2003 nimittäin säännellään nimenomaisesti työnantajan maksukyvyttömyyttä, kun taas konkurssilaissa, johon ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tukeutuu, määritellään yleisesti maksukyvyttömyys maksukyvyttömyysmenettelyä varten.

58 Tästä seuraa Slovakian hallituksen mukaan, että tosiasiallisen maksukyvyttömyyden toteaminen konkurssilain, johon ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa, nojalla ei käsiteltävässä asiassa riitä osoittamaan, että maksukyvyttömyyttä koskeva edellytys täyttyy sovellettavassa kansallisessa oikeudessa tarkoitetulla tavalla.

59 Kun otetaan kuitenkin huomioon unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välinen toimivallanjako, sellaisena kuin se on esitetty tämän tuomion 44 ja 45 kohdassa, juuri kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tässä tapauksessa arvioida yhtäältä, onko pääasian tosiseikkoihin sovellettava Slovakian hallituksen kirjallisissa huomautuksissaan kuvailemaa ja tämän tuomion 56–58 kohdassa tiivistetysti esitettyä erityislainsäädäntöä, ja toisaalta, onko Slovakian lainsäätäjä käyttänyt direktiivin 2008/94 2 artiklan 4 kohdassa säädettyä mahdollisuutta ja laajentanut direktiivissä säädetyn suojan muihin pääasiassa todetun kaltaisiin maksukyvyttömyystilanteisiin.

60 Kaiken edellä esitetyn perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2008/94 2 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että työnantajan ei voida katsoa olevan ”maksukyvytön”, jos sitä vastaan on haettu täytäntöönpanomenettelyn aloittamista tuomioistuimen ratkaisulla vahvistetun korvauksen saamiseksi, mutta saatava on todettu perimiskelvottomaksi täytäntöönpanomenettelyssä kyseisen työnantajan tosiasiallisen maksukyvyttömyyden johdosta. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin tarkastettava, onko asianomainen jäsenvaltio päättänyt kyseisen direktiivin 2 artiklan 4 kohdan mukaisesti laajentaa tässä direktiivissä säädetyn työntekijöiden suojan tällaiseen maksukyvyttömyystilanteeseen, joka todetaan muilla kansallisessa lainsäädännössä säädetyillä menettelyillä kuin kyseisessä 2 artiklan 1 kohdassa mainituilla menettelyillä.

Ensimmäinen kysymys

61 Koska direktiivin 2008/94 sovellettavuus riippuu työnantajan maksukyvyttömyyden toteamisesta, unionin tuomioistuin vastaa ensimmäiseen kysymykseen vain sitä tilannetta varten, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on todennut yhtäältä, että Slovakian lainsäätäjä on laajentanut kyseisessä direktiivissä säädetyn työntekijöiden suojan muihin maksukyvyttömyystilanteisiin, ja toisaalta, että kansallisessa oikeudessa tältä osin säädetyt edellytykset täyttyvät.

62 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii ensimmäisellä kysymyksellään selvittämään, onko direktiivin 2008/94 1 artiklan 1 kohtaa ja 3 artiklaa tulkittava siten, että korvausta, joka työnantajan on maksettava jälkeenjääneille lähiomaisille aineettomasta vahingosta, jota on aiheutunut työtapaturmasta johtuneesta työntekijän kuolemasta, voidaan pitää mainitun direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna ”työntekijöiden työsopimuksista tai työsuhteista johtuvana saatavana”.

63 Ensimmäinen kysymys koskee siis sitä, kuinka rajoitetaan käsite ”työntekijöiden työsopimuksista tai työsuhteista johtuva saatava”, jota koskee direktiivin 2008/94 3 artiklassa säädetty palkkaturvajärjestelmien maksuvelvoite.

64 Unionin tuomioistuin vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että tämän direktiivin sosiaaliseen päämäärään sisältyy se, että työntekijöille on työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa varmistettava unionissa tietty vähimmäissuoja maksamalla työsopimuksista tai työsuhteista johtuvat maksamatta olevat saatavat, jotka koskevat palkkaa määrätyltä ajaltaat (ks. tuomio 25.7.2018, Guigo, C-338/17, EU:C:2018:605, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

65 Luettaessa yhdessä direktiivin 2008/94 1 artiklan 1 kohtaa ja 3 artiklaa sekä unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, joka koskee sekä kyseistä direktiiviä että sillä kumottua direktiiviä 80/987, niistä ilmenee, että kyseeseen tulevat ainoastaan työntekijöiden työsopimuksista tai työsuhteista johtuvat saatavat, kun nämä saatavat koskevat palkkaa. Kyseeseen eivät siis tule erotuksetta kaikki työntekijöiden työsopimuksista tai työsuhteista johtuvat saatavat (ks. vastaavasti tuomio 16.12.2004, Olaso Valero, C-520/03, EU:C:2004:826, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 28.6.2018, Checa Honrado, C-57/17, EU:C:2018:512, 28 kohta).

66 Jäsenvaltioiden on siis varmistettava sellaisen enimmäismäärän rajoissa, joka niillä on oikeus asettaa työntekijöiden maksamatta olevista saatavista olevalle vastuulle, kaikkien kyseessä olevien saatavien maksaminen (ks. tuomio 2.3.2017, Eschenbrenner, C-496/15, EU:C:2017:152, 53 kohta).

67 Vaikka palkkaturvajärjestelmien on näin ollen maksettava nämä maksamatta olevat palkat, kansallisessa lainsäädännössä on kuitenkin kyseisen direktiivin 2 artiklan 2 kohdan mukaan määriteltävä ”palkan” käsite (ks. vastaavasti tuomio 2.3.2017, Eschenbrenner, C-496/15, EU:C:2017:152, 54 kohta) ja näin ollen täsmennettävä, mitkä korvaukset kuuluvat mainitun direktiivin 3 artiklan ensimmäisen kohdan soveltamisalaan (ks. tuomio 28.6.2018, Checa Honrado, C-57/17, EU:C:2018:512, 30 kohta).

68 Näin ollen kysymys siitä, kuuluuko pääasiassa kyseessä olevan kaltainen korvaus, joka työnantajan on maksettava jälkeenjääneille lähiomaisille aineettomasta vahingosta, jota on aiheutunut työtapaturmasta johtuneesta työntekijän kuolemasta, palkan käsitteen piiriin, on ratkaistava kansallisen oikeuden – käsiteltävässä asiassa Slovakian oikeuden – perusteella. Kansallisen tuomioistuimen on näin ollen ratkaistava, onko asia todella näin.

69 Lisäksi on huomattava, että direktiivin 2008/94 11 artiklan ensimmäisessä kohdassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus soveltaa tai antaa työntekijöille edullisempia säännöksiä.

70 Voidaan siten tarjota tehostettua suojaa velvoittamalla palkkaturvajärjestelmä kattamaan muita kustannuksia kuin työntekijöille maksettavia palkanluontoisia kustannuksia.

71 Jäsenvaltion oman toimivallan käyttöä koskevasta unionin tuomioistuin oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että näitä kansallisia säännöksiä säännellään kansallisessa oikeudessa kyseessä olevalla direktiivillä taatun vähimmäissuojan rajoissa (ks. vastaavasti tuomio 19.11.2019, TSN ja AKT, C-609/17 ja C-610/17, EU:C:2019:981, 34 ja 35 kohta ja tuomio 4.6.2020, Fetico ym., C-588/18, EU:C:2020:420, 31 ja 32 kohta).

72 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2008/94 1 artiklan 1 kohtaa ja 3 artiklaa on tulkittava siten, että korvausta, joka työnantajan on maksettava jälkeenjääneille lähiomaisille aineettomasta vahingosta, jota on aiheutunut työtapaturmasta johtuneesta työntekijän kuolemasta, voidaan pitää mainitun direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna ”työntekijöiden työsopimuksista tai työsuhteista johtuvana saatavana” vain, jos se kuuluu käsitteen ”palkka” piiriin, sellaisena kuin se on määritetty kansallisessa oikeudessa, minkä ratkaiseminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.

Oikeudenkäyntikulut

73 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kahdeksas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Työntekijöiden suojasta työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa 22.10.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/94/EY 2 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että työnantajan ei voida katsoa olevan ”maksukyvytön”, jos sitä vastaan on haettu täytäntöönpanomenettelyn aloittamista tuomioistuimen ratkaisulla vahvistetun korvauksen saamiseksi, mutta saatava on todettu perimiskelvottomaksi täytäntöönpanomenettelyssä kyseisen työnantajan tosiasiallisen maksukyvyttömyyden johdosta. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin tarkastettava, onko asianomainen jäsenvaltio päättänyt kyseisen direktiivin 2 artiklan 4 kohdan mukaisesti laajentaa tässä direktiivissä säädetyn työntekijöiden suojan tällaiseen maksukyvyttömyystilanteeseen, joka todetaan muilla kansallisessa lainsäädännössä säädetyillä menettelyillä kuin kyseisessä 2 artiklan 1 kohdassa mainituilla menettelyillä**

2) **Direktiivin 2008/94/EY 1 artiklan 1 kohtaa ja 3 artiklaa on tulkittava siten, että korvausta, joka työnantajan on maksettava jälkeenjääneille lähiomaisille aineettomasta vahingosta, jota on aiheutunut työtapaturmasta johtuneesta työntekijän kuolemasta, voidaan pitää mainitun direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna ”työntekijöiden työsopimuksista tai työsuhteista johtuvana saatavana” vain, jos se kuuluu käsitteen ”palkka” piiriin, sellaisena kuin se on määritetty kansallisessa oikeudessa, minkä ratkaiseminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä.**

Allekirjoitukset